

Jernaldervolden "Dandiget"

Støttet af
Fødevareministeriet og EU

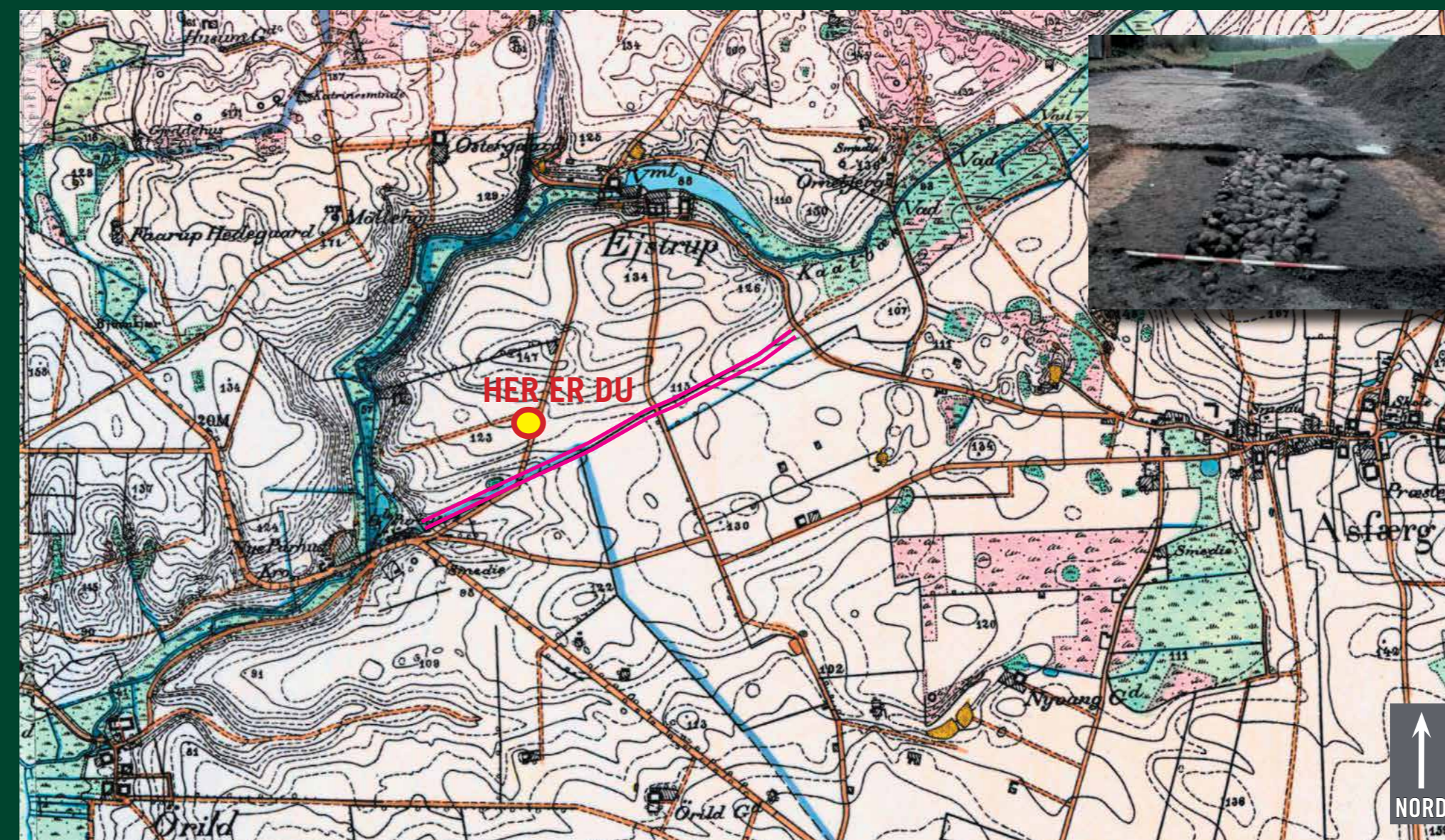
Jernalderens territorialgrænse ved Kåtbækken

Det indtil 2 meter høje dige du ser i markskellet mod syd er ikke blot et almindeligt skeldige, det markante diget er angivet på gamle kort og udgravninger i forbindelse med anlæggelsen af E45-motorvejen i 1991 viste, at volden sandsynligvis blev anlagt allerede i den tidlige jernalder omkring år 0.

Dandiget afskærer et nordvendt næs mod Kåtbækken mellem Purhus og Ejstrup og er i dag bevaret over en 1,2 km. lang strækning. Diget tolkes som en såkaldt "Folkevold" - en administrativ grænse mellem jernalderens territorier.

Folkevolde kendes fra andre steder i Danmark og optræder særligt i områder, hvor færdselen blev koncentreret. Rammediget ved Lemvig, Bardediget ved Vorgod og Olgerdiget ved Tinglev er lignende eksempler. Mest kendt er dog den gamle Dannevirke-vold i Slesvig. Det er volde, som blev anlagt efter romers forbillede, som for eksempel romerrigets nordgrænse "Limes". Dandiget kan altså tolkes som en tidlig lokal told- eller administrativ grænse mellem Randers og Hobro. Volden danner stadig grænse mellem Fårup og Asferg sogne.

Dandiget er navngivet efter sagnkongen Dan, som faldt her i et stort slag. Kong Dan tilknyttes også andre fortidsminder - især gravhøje - og er derfor et såkaldt vandresagn.

Udsnit af målebordsblad opmålt 1842-99 med markering af det fredede Dandige samt indsat foto fra udgravningerne ved motorvejens anlæggelse ved Purhus i 1991. Det ses tydeligt, hvorledes diget afskærer næsset mod nord mod Kåtbækken.

Kart: KMS ©

de romerske grænser - f.eks. "Limes" romerrigets nordgrænse.

Udgravninger i forbindelse med etablering af motorvej E45 i 1991 viste, at volden oprindeligt havde 1 meter dybde og 3 meter brede grøfter langs siderne, hvorfra jorden til volden stammer. Muligvis har volden været forstærket med palisadehegn. Fund af brandgrave under volden fra bronzealder og tidligste jernalder daterer anlægget.

 Jernaldervolden
"Dandiget"

Det indtil 2 meter høje dige du ser i markskellet mod syd er resterne fra en såkaldt folkevold fra den tidlige jernalder omkring år 0. Den oprindelige 1,5 km. lange vold, hvoraf nu 1,2 km. er bevaret, afskærer et nordvendt næs mod Kåtbækken og tolkes som en administrativ grænse - muligvis en toldgrænse - anlagt med inspiration i de romerske grænser - f.eks. "Limes" romerrigets nordgrænse.

Udgravninger i forbindelse med etablering af motorvej E45 i 1991 viste, at volden oprindeligt havde 1 meter dybde og 3 meter brede grøfter langs siderne, hvorfra jorden til volden stammer. Muligvis har volden været forstærket med palisadehegn. Fund af brandgrave under volden fra bronzealder og tidligste jernalder daterer anlægget.

Dandigets opbygning

Det oprindeligt 1,5 km. lange Dandige er en jordvold oplagt med fyllen fra to 3 meter bredde og 1 meter dybe grøfter langs digets sider. Som det ses på fotografiet ovenfor, fandtes der ved udgravningerne nogle steder stenlægninger - muligvis fundamenter - under diget. Dandiget dateres relativt af fire brandgrave fra bronzealderen og den tidligste jernalder, som lå under diget.

VED BRAND: RING 112
OPGIV KOORDINATER:
Nordlig bredde 56,5467
Østlig længde 9,8911
Dandiget, Ejstrupvej

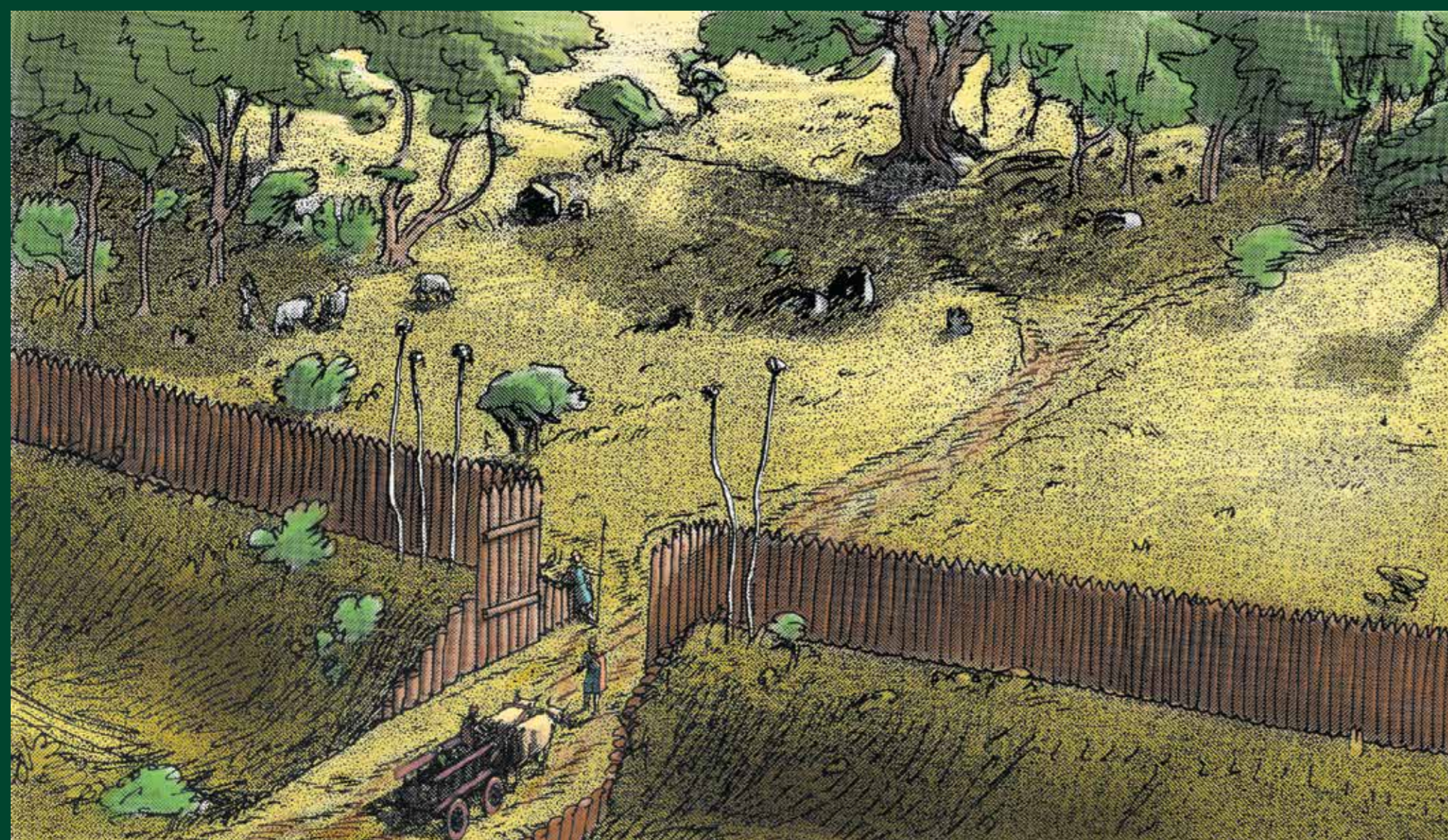

Jernaldervolden
"Dandiget"

Det indtil 2 meter høje dige du ser i markskellet mod syd er resterne fra en såkaldt folkevold fra den tidlige jernalder omkring år 0. Den oprindelige 1,5 km. lange vold, hvoraf nu 1,2 km. er bevaret, afskærer et nordvendt næs mod Kåtbækken og tolkes som en administrativ grænse - muligvis en toldgrænse - anlagt med inspiration i

Randers Kommune

Natur og Miljø Tlf. 89 15 15 15
www.natur.randers.dk

Tegning: Henrik Vester Jørgensen ©